

INGEBOEKT

Leesrijk school- en klasklimaat

M. Colpin, G. Ramaut, S. Timmermans, K. Van den Branden, M. Vandenbroucke & K. Van Gorp (red.): *Leesrijk school- en klasklimaat. Een schat aan le(e)sideeën voor het basisonderwijs*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant, 2002. [Met illustraties van K. Verplancke & D. Brekelmans]

De kernvraag doorheen alle bijdragen in de publicatie *Leesrijk school- en klasklimaat* is: 'Hoe leer je kinderen goed én graag lezen?'. Leerkrachten, docenten en medewerkers van onderwijsondersteunende en/of leesbevorderende organisaties stellen hun ideeën voor een goede klaspraktijk voor. Op die manier worden verschillende facetten van leesonderwijs belicht. Een greep uit het aanbod: ontluikende geletterdheid in de kleuterklas, zin en onzin van niveaulezen, voorlezen, activiteiten voor moeilijke lezers, leesbevordering bij anderstalige nieuwkomers, samenwerking tussen school en bibliotheek, ideeën voor schrijfkansen, ICT en leesonderwijs, leesvaardigheidstoetsen,...

Elke auteur schetst een kader waarbinnen zijn verhaal rond goed leesonderwijs past. Het verhaal wordt doorspekt met voorbeelden uit de klaspraktijk: dit kunnen beschrijvingen zijn van lesmomenten, fragmenten uit gebruikte methodes of werkjes die kin-

deren gemaakt hebben. Verder worden er ook tips gegeven, waarmee de leerkracht als het ware meteen aan de slag kan. Laat je je kinderen bijvoorbeeld regelmatig een korte boekbespreking maken? Dan kan je deze misschien verwerken in een steeds aangroeiende 'boekenwurm'. In duidelijke, overzichtelijke kaders wordt relevante achtergrondinformatie op een rijtje gezet. Zo vind je bij het artikel rond 'Taakgericht remediërend lezen' een lijstje met fouten die kunnen wijzen op dyslexie.

De verschillende bijdragen hebben uiteraard elk een eigen invalshoek, maar de samenstellers hebben er toch op toegezien dat er regelmatig verwijzingen worden gemaakt. Zo komen in het artikel rond 'Vrij lezen' een aantal aanzetten tot schrijfoopdrachten aanbod. Wie op zoek is naar meer materiaal vindt via een verwijzing in de kantlijn zijn weg naar het artikel 'Wie leest die schrijft'.

Na elk artikel volgt dan nog een lijst met achtergrondliteratuur én een keuzelijst met kinder- en jeugdboeken. Het boek wordt afgesloten met een handige infobaak, met verwijzingen naar nuttige adressen, projec-

ten en bronnen. Zoals de ondertitel belooft, biedt deze publicatie aan leerkrachten uit gewoon en buitengewoon basisonderwijs inderdaad een schat aan inspirerende le(e)sideeën.

Van boeken ga je denken

R. Anthone & S. Moors: *Van boeken ga je denken. Filosoferen met kinderen aan de hand van jeugdliteratuur*. Leuven: Acco, 2002.

Dat filosoferen met kinderen een zeer zinvolle activiteit is, hoeft geen betoog meer. Filosoferen stimuleert immers het zelfstandig denken, maakt kinderen mondig en leert hen luisteren naar argumenten van anderen. In het verleden filosofeerde men vooral aan de hand van functionele verhalen, die speciaal hiervoor geschreven werden en een aantal expliciete vragen naar voor brachten. De auteurs van het boek *Van boeken ga je denken* gaan ervan uit dat ook fragmenten uit 'gewone' kinderboeken aanzet kunnen geven tot zeer boeiende dialogen. Door 'filosoferen' en 'boeken' samen te brengen, werkt men bovendien aan leesbevordering.

De auteurs maakten een selectie van fragmenten uit hun eigen bibliotheek. Ze werden gerangschikt van 'voorlezen' naar 'zelf lezen'. Uit elk fragment worden één of twee thema's gelicht, die eerst kort filosofisch gesitueerd worden. Zo wordt er naar aanleiding van 'Dieven in Villa Kakelbont' (uit het

onsterfelijke Pippi Langkous) nagedacht over het thema 'stelen'. Dan volgt een reeks vragen, die van een concreet niveau overgaan naar een onderzoekend, filosofisch niveau. Eén van de eerste vragen bij het fragment uit 'Fietsen' van Gregje De Maeyer is bijvoorbeeld 'Herinner je je nog dat je leerde fietsen?'. De laatste vraag in de reeks is: 'Is dom zijn hetzelfde als iets niet kunnen of willen leren?'. Na de vragenreeks volgt een doe-activiteit. De opdracht bij het gedicht 'Held' is bijvoorbeeld: 'Schrijf een verhaal waarin je zelf als held figureert'. De opdrachten zijn een aanzet om opnieuw verder te denken.

Dit boek biedt een inspiratiebron om te werken aan leesbevordering, reflectie en dialoog. Wat je niet echt terugvindt, is een methodologische beschrijving hoe met kinderen te filosoferen. De auteurs verwijzen hiervoor naar andere publicaties.

Anne Boeken
J. de Geyterstraat 22
2660 Hoboken
anne.boeken@skynet.be